Πηνελόπη

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΕΥΡΕΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ

Θύμησις

Ομηρικά Έπη

Παραδοτέο Π8

Βιβλίο μαθητή

Ελληνικά Σχολεία στην Κοινωνία της Πληροφορίας

Φορέας Υλοποίησης

Ε.Α. Ινστιτούτο **Τ**εχνολογίας **Υ**πολογιστών

Ανάδοχοι

- Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ)
- Ελληνογερμανική Αγωγή
- Παπασωτηρίου Α.Ε.

Φορείς της Ενέργειας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
8ο ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΑΝΟΙΚΤΗ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Συγχρηματοδότηση:
Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, Δ/νση V
& Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης, Δ/νση XVI

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΛΗΡΗΣ ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ

Παραδοτέο: Π9 – Βιβλίο μαθητή
Συμβατική Ημερομηνία Παράδοσης: Μάρτιος 2001
Ημερομηνία Παράδοσης: Δεκέμβριος 2002
Έκδοση: 1.0

Περίληψη

Στο Παραδοτέο αυτό δίνονται συνοπτικά οι παιδαγωγικοί, κοινωνιολογικοί και πολιτισμικοί στόχοι του λογισμικού των ΟΜΗΡΙΚΩΝ ΕΠΩΝ και αναπτύσσονται αναλυτικά οι δραστηριότητες δύο σεναρίων για ένταξη του λογισμικού στην εκπαιδευτική διαδικασία. Το πρώτο σενάριο είναι κειμενοκεντρικό και το δεύτερο βασίζεται στην θεματολογική προσέγγιση. Σε κάθε φάση των σεναρίων αναπτύσσονται οι διδακτικοί στόχοι και οι διαδικασίες που μπορεί να ακολουθήσει ο διδάσκων μέσα στην τάξη.

Στην συνέχεια, δίνεται αναλυτική περιγραφή της πλοήγησης μέσα σε όλα τα επιμέρους προγράμματα που αποτελούν το λογισμικό, τόσο το κλειστό κομμάτι του λογισμικού όσο και οι ανοιχτές βιβλιοθήκες και προγράμματα.

Συντάκτες:

Μαρία Γιάγκου (ΙΕΛ)

Νάντια Οικονόμου (ΙΕΛ)

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή 5

2. Εκπαιδευτικά Σενάρια 6

2.1 Διδακτική διαδικασία- Δραστηριότητες 6

3. Πλοήγηση στο λογισμικό των Ομηρικών Επών 9

3.1 Εισαγωγή στο λογισμικό 9

3.2 Εισαγωγική ενότητα του λογισμικού 12

3.3 Οδύσσεια 13

3.4 Ιλιάδα 14

3.6 Λεξικό 19

3.7 Τα εισαγωγικά και παράλληλα κείμενα του χρήστη 20

3.8 Η βιβλιοθήκη του λογισμικού 20

3.8.1 Η βιβλιοθήκη του χρήστη 21

4. Πλοήγηση στα προγράμματα της βάσης δεδομένων του λογισμικού των ΟΜΗΡΙΚΩΝ ΕΠΩΝ 22

4.1 Βιβλιοθήκη πολυμέσων 22

4.2 Κειμενογράφος για πληκτρολόγηση αρχαίων κειμένων 25

4.3 Διασυνδέσεις 25

4.4 Παράλληλα κείμενα 27

1. Εισαγωγή

Το εκπαιδευτικό λογισμικό ΟΜΗΡΙΚΑ ΕΠΗ σχεδιάστηκε από το Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου σε συνεργασία με το σχολείο της Ελληνογερμανικής Αγωγής και τις εκδόσεις Παπασωτηρίου Α.Ε. Πρόκειται για ένα λογισμικό που περιλαμβάνει τα ακόλουθα προγράμματα:

- Το κυρίως λογισμικό (κλειστό λογισμικό)
- Την βιβλιοθήκη πολυμεσικού υλικού
- Το πρόγραμμα των διασυνδέσεων
- Το πρόγραμμα παράλληλης στοίχισης αρχαίων κειμένων και νεοελληνικών αποδόσεων
- Το βιβλίο καθηγητή (πρόγραμμα προσθήκης ασκήσεων και παρακολούθησης βαθμολογίας)
- Το πρόγραμμα προσθήκης χρηστών από τον διδάσκοντα

Όλα τα προγράμματα, εκτός από το πρώτο, είναι ανοιχτά στους χρήστες για προσθήκη δικού τους υλικού, στο οποίο, στην συνέχεια, μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση μέσα από το κυρίως λογισμικό των ΟΜΗΡΙΚΩΝ ΕΠΩΝ.

Το πρόγραμμα απευθύνεται κατά κύριο λόγο στους διδάσκοντες αρχαία ελληνική γλώσσα και γραμματεία στην Α' Γυμνασίου, μπορεί όμως να χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο του μαθήματος διδασκαλίας της νέας ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας όλων των τάξεων του Γυμνασίου, καθώς και της ιστορίας.

2. Εκπαιδευτικά Σενάρια

Το λογισμικό ΟΜΗΡΙΚΑ ΕΠΗ αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του Έργου ΠΗΝΕΛΟΠΗ/ΘΥΜΗΣΙΣ για να ενταχθεί στο Πρόγραμμα Σπουδών για την διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής γλώσσας και γραμματείας στην Α' τάξη Γυμνασίου. Στην συνέχεια, αφού γίνει μια σύντομη ανασκόπηση των σεναρίων ένταξης του λογισμικού στην διδακτική πράξη, θα παρουσιαστούν οι παιδαγωγικοί, κοινωνιολογικοί και πολιτιστικοί στόχοι του λογισμικού και θα αναλυθούν διεξοδικά τα δύο σενάρια ένταξης του λογισμικού στην σχολική πρακτική της Α' Γυμνασίου.

2.1 Διδακτική διαδικασία- Δραστηριότητες

Το λογισμικό που αναπτύχθηκε καλύπτει συνολικά τέσσερα αποσπάσματα (ενότητες-επεισόδια), δύο για την Οδύσσεια και δύο για την Ιλιάδα. Σε αυτές προστίθενται μία εικονική αναπαράσταση των περιπλανήσεων του Οδυσσέα και ένα εικονικό μουσείο με εκθέματα από τον μυκηναϊκό κόσμο. Με βάση το πρώτο σενάριο που βασίζεται στις ενότητες-επεισόδια, κάθε ενότητα ολοκληρώνεται σε τουλάχιστον πέντε διδακτικές ώρες. Κατά συνέπεια, το λογισμικό καλύπτει κατά προσέγγιση είκοσι πέντε διδακτικές ώρες. Σε αυτές μπορούν να προστεθούν ώρες για προσθήκη υλικού στο λογισμικό.

Εισαγωγή στον κόσμο του συγγραφέα

Συζητήστε με τους συμμαθητές σας ό,τι γνωρίζετε για τον Όμηρο (από το μάθημα της ιστορίας κ.ά.). Πηγαίνετε στην εισαγωγική ενότητα του λογισμικού των ΟΜΗΡΙΚΩΝ ΕΠΩΝ και διαβάστε το κείμενο που αφορά την ζωή, την γλώσσα και το έργο του. Αφού λύσετε τις απορίες σας, συνεχίστε με την βιβλιογραφία. Ο καθηγητής σας μπορεί να σας συστήσει να διαβάσετε κάποια από τα βιβλία.

Τι γνωρίζετε για το λεγόμενο «ομηρικό ζήτημα»; Έχετε ακούσει τις φιλολογικές συζητήσεις που εγείρουν τα ομηρικά έπη; Γνωρίζετε ότι το λογοτεχνικό είδος που καλλιέργησε ο Όμηρος είναι πρωτίστως ένα προφορικό ποίημα που απαγγελλόταν έμμετρα προς τέρψη των ακροατών; με ποια σύγχρονα είδη μπορείτε να το συγκρίνετε;

Ενότητες-επεισόδια

Προκειμένου να μελετήσετε τις ενότητες-επεισόδια του λογισμικού, συμβουλευτείτε τον καθηγητή σας για το ποια ενότητα θα επισκεφτείτε κάθε φορά. Αφού την επιλέξετε, ξεκινήστε με το εισαγωγικό κείμενο. Το κείμενο αυτό έχει σκοπό να σας εξοικειώσει με τα πρόσωπα και τα γεγονότα που διαδραματίζονται. Θα διαπιστώσετε ότι σε κάθε κείμενο (το οποίο μπορείτε να διαβάσετε και/ή να ακούσετε) υπάρχουν μπλε, πράσινες ή κόκκινες λέξεις. Οι μπλε λέξεις οδηγούν σε κείμενα και εικόνες. Διαβάστε τα κείμενα, τα οποία μπορεί να είναι εγκυκλοπαιδικά, λογοτεχνικά κ.ά. Ποια σχέση έχουν κάθε φορά με το επεισόδιο που μελετάτε; Τα σχεδιαγράμματα και οι εικόνες σας βοηθούν να κατανοήσετε καλύτερα τα γεγονότα; Συζητήστε θέματα που αφορούν θησαυρούς της ελληνικής αρχαιότητας που βρίσκονται σήμερα σε διάφορα μουσεία του κόσμου. Ποιους από τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία έχετε επισκεφτεί;

Οι πράσινες λέξεις σας οδηγούν στο διαδίκτυο. Αν ο καθηγητής σας σας συστήσει να τις πατήστε, διαβάστε το υλικό που περιέχουν, τις εικόνες και τα κείμενα για να πάρετε περισσότερες πληροφορίες για το θέμα σας.

Οι κόκκινες λέξεις οδηγούν σε video ή εικονικές αναπαραστάσεις. Τα κείμενα που έχετε διαβάσει ποια σχέση έχουν με τα όσα βλέπετε στις αναπαραστάσεις αυτές;

Με βάση τα όσα μελετήσατε, μπορείτε να προσθέσετε κείμενα, εικόνες, ακόμα και ήχους ή video σχετικά με κάθε θέμα στην βάση δεδομένων του λογισμικού και να φτιάξετε τις δικές σας ενότητες.

Όταν ολοκληρώσετε τα εισαγωγικά κείμενα, προχωρήστε στα αποσπάσματα του αρχαίου κειμένου. Από την πρώτη ματιά, δεν διαπιστώνετε ότι τα αρχαία κείμενα δεν έχουν πολλά κοινά στοιχεία με την νεοελληνική απόδοση. Κάποιες λέξεις έχουν παραμείνει οι ίδιες και θα

τις δείτε με κόκκινο χρώμα. Ακούστε τα αρχαία κείμενα και την νεοελληνική απόδοσή τους. Μπορείτε ακόμα και να δοκιμάσετε να τα απαγγείλετε. Θα διαπιστώσετε ότι δεν είναι και τόσο δύσκολο.

Όλες οι λέξεις των αρχαίων κειμένων είναι αναγνωρισμένες ως προς την γραμματική τους κατηγορία (αν είναι ουσιαστικό, επίθετο, αντωνυμία κ.ά). Πατήστε επάνω στις λέξεις εκείνες που σας προκαλούν περιέργεια και διαβάστε τα στοιχεία που τις συνοδεύουν. Αναζητήστε τις ίδιες λέξεις στο λεξικό, όπου και μπορείτε να βρείτε παράγωγα και σύνθετα στην νέα ελληνική.

Αν ολοκληρώσατε τα κείμενα και τις μεταφράσεις τους, διαβάστε τις γλωσσικές παρατηρήσεις που τα συνοδεύουν. Δώστε μεγάλη έμφαση στα παράγωγα και σύνθετα. Μπορείτε να αναζητήσετε τις λέξεις στο λεξικό, όπου και θα διαβάσετε, εκτός από τις μεταφράσεις τους, και έναν κατάλογο από παράγωγα και σύνθετα των λέξεων αυτών. Λύστε τις ασκήσεις όταν είστε βέβαιοι ότι έχετε καταλάβει όλα τα γλωσσικά φαινόμενα των παρατηρήσεων.

Στην βιβλιοθήκη του λογισμικού θα βρείτε ένα αρχαίο απόσπασμα εκτενέστερο από αυτό της ενότητας για κάθε θέμα. Διαβάστε το και συζητήστε όλο το επεισόδιο στην τάξη. Αφού ολοκληρώσετε την ενότητα, βεβαιωθείτε συζητώντας με τους συμμαθητές και τον καθηγητή σας ότι δεν σας έχουν μείνει απορίες για το θέμα της κάθε ενότητας, καθώς και τα γλωσσικά φαινόμενα που καλύπτονται. Αν έχετε προσθέσει υλικό στην βάση που ενδιαφέρει τους συμμαθητές σας και αφορά την ενότητα αυτή, παρουσιάστε το στην τάξη. \

Ανοιχτή βιβλιοθήκη του λογισμικού

Μην ξεχνάτε ότι η βιβλιοθήκη σας είναι ανοιχτή και μπορείτε να προσθέσετε κείμενα και εικόνες. Ο καθηγητής σας μπορεί να έχει φτιάξει ένα επεισόδιο ο ίδιος και να σας προτείνει να το μελετήσετε. Πώς θα σας φαινόταν αν φτιάχνατε από την αρχή τις δικές σας ενότητες; Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το υλικό της βιβλιοθήκης, να συμπληρώσετε εγκυκλοπαιδικά κείμενα για όλους τους πρωταγωνιστές, ακόμα και να επιλέξετε ένα απόσπασμα από το πρωτότυπο κείμενο, να βρείτε μια μετάφραση (γιατί όχι να φτιάξετε μια δική σας!) και να τα προσθέσετε στο λογισμικό. Συζητείστε με τον καθηγητή σας άλλες ιδέες για ενότητες-επεισόδια που μπορείτε να φτιάξετε.

Οι ενότητες που έχουν αναπτυχθεί στο λογισμικό είναι οι ακόλουθες:

- Το προοίμιο της Οδύσσειας
- Ο Οδυσσέας στο νησί της Κίρκης
- Το προοίμιο της Ιλιάδας
- Η Ελένη στα τείχη της Τροίας

Μπορείτε επίσης να επισκεφτείτε το εικονικό μουσείο των Μυκηνών, και να μελετήσετε ορισμένα από τα σημαντικότερα μυκηναϊκά έργα τέχνης από διάφορες περιοχές της Ελλάδας.

Τα προοίμια της Ιλιάδας και της Οδύσσειας θα σας δώσουν την ευκαιρία να κατανοήσετε την δομή των επών και να εξετάσετε τον λειτουργικό τους ρόλο μέσα στα έργα. Ειδικότερα, μελετώντας το προοίμιο της Οδύσσειας θα γνωρίσετε την αφηγηματική τέχνη του Ομήρου από την άποψη της τάξης και της διάρκειας, καθώς και το είδος της αφήγησης που ξεκινά in medias res. Στο προοίμιο της Οδύσσειας γίνεται, επιπλέον, λόγος για την υβριστική συμπεριφορά των συντρόφων που τους οδήγησε στον θάνατο. Πώς οι θεοί ρυθμίζουν τα ανθρώπινα, οι άνθρωποι όμως δεν είναι άμοιροι ευθυνών, καθώς υφίστανται την τιμωρία των θεών, όταν ξεπερνούν τα όρια (οι σύντροφοι χάθηκαν από δική τους ανοησία);

Το δεύτερο επεισόδιο της Οδύσσειας, η ενότητα «Ο Οδυσσέας στο νησί της Κίρκης», έχει πρόσθετο υλικό (κείμενα και εικόνες) για εισαγωγή στην διδασκαλία της ραψωδίας λ (Νέκυια). Θα αντιληφθείτε την δράση να μεταφέρεται από τον Ουρανό στην Γη και από την Γη στον Άδη.

Τέλος, θα ζήσετε το παραμυθικό ταξίδι του νόστου μέσα από την εικονική περιπλάνηση στην Μεσόγειο ακολουθώντας τα βήματα του Οδυσσέα και να απολαύσουν το κείμενο ιδωμένο ως ελκυστικό παραμύθι. Ταυτόχρονα, θα κατανοήσετε σφαιρικά τον μύθο και θα τοποθετήσετε τα γεγονότα στον χρονικό τους άξονα (προγενέστερο – μεταγενέστερο.

Στην ενότητα «Το προοίμιο της Ιλιάδας» έχετε την δυνατότητα να παρακολουθήσετε την εξέλιξη των γεγονότων που προηγήθηκαν της *μήνιδος* του Αχιλλέα, η οποία αποτελεί κάντρο και αφετηρία του επικού ποιήματος, και να προσανατολιστείτε χρονικά ως προς την αρχή του έπους σε σχέση με τα γεγονότα του πολέμου.

Θα επισημάνετε, τέλος, επιβιώσεις των επών στην λογοτεχνία. Για παράδειγμα στην ενότητα «Η Ελένη στα τείχη της Τροίας» δίνονται μέσω των θερμών λέξεων του εισαγωγικού κειμένου δύο παράλληλα κείμενα, ένα απόσπασμα από την *«Ελένη»* του Ευριπίδη και το ποίημα *«Ελένη»* του Γιώργου Σεφέρη. Μέσω των παραλλήλων κειμένων, θα εξετάσετε τον μύθο της Ελένης και τον τρόπο που αυτός αποτέλεσε πηγή έμπνευσης για αρχαίους αλλά και σύγχρονους συγγραφείς.

3. Πλοήγηση στο λογισμικό των Ομηρικών Επών

3.1 Εισαγωγή στο λογισμικό

Το πρόγραμμα «Ομηρικά Έπη» αρχίζει με τα στοιχεία ταυτότητας του λογισμικού.

Εικόνα 1: Εισαγωγική σελίδα του λογισμικού

Πατώντας με το ποντίκι στο σημείο της οθόνη που ο κέρσορας γίνεται χεράκι, ανοίγει το μικρό παράθυρο στο οποίο σας ζητείται να συμπληρώσετε αριθμό και μυστική λέξη (δεν πρέπει να σας διαφεύγει ότι η μυστική λέξη δεν πρέπει να έχει τόνο. Το πρόγραμμα θα κρατά στοιχεία για την επίδοσή σας στις ασκήσεις.

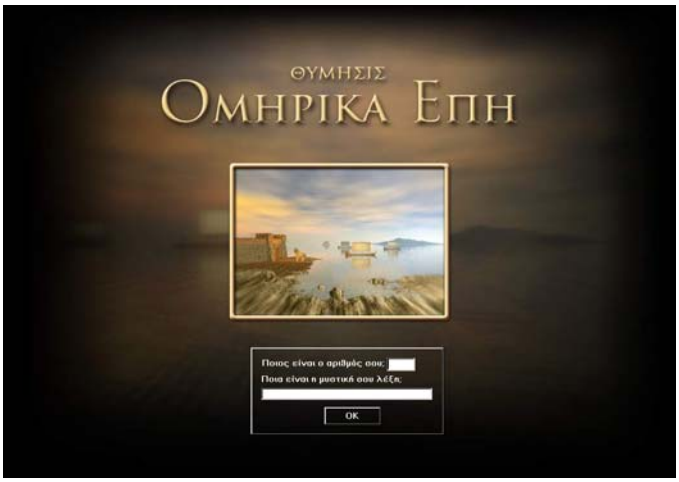

Εικόνα 2: Εισαγωγή αριθμού και μυστικής λέξης

Στην συνέχεια, μεταφέρεστε στην πρώτη σελίδα του λογισμικού.

Εικόνα 3: Πρώτη σελίδα του λογισμικού

Με πάτημα του εικονιδίου **i** θα λάβετε πληροφορίες για τους δημιουργούς του λογισμικού. Από την ίδια σελίδα έχετε τις ακόλουθες επιλογές ως προς τις ενότητες:

- Εισαγωγική ενότητα του λογισμικού
- Οδύσσεια
- Ιλιάδα
- Βιβλιοθήκη
- Βιβλιοθήκη του χρήστη

Φέρνοντας το ποντίκι στο κάτω μέρος της οθόνης, εμφανίζεται η μόνιμη μπάρα του λογισμικού με τις ακόλουθες επιλογές:

Έξοδος: η εφαρμογή κλείνει με την ενεργοποίηση αυτού του εικονιδίου

Οδηγίες: σας παρέχει γραπτές οδηγίες σε κάθε οθόνη του λογισμικού. Υπάρχει η δυνατότητα μετακίνησης του παραθύρου που εμφανίζεται στην οθόνη.

Σε κάθε οθόνη απενεργοποιούνται τα εικονίδια στα οποία δεν υπάρχει παραπομπή.

Εκφώνηση: το εικονίδιο αυτό είναι ενεργοποιημένο σε κάθε οθόνη που εκφωνούνται κείμενα (παράλληλα, εισαγωγικά)

Ένταση ήχου: ρυθμίζετε την ένταση του ήχου

Κείμενα: οδηγεί στα παράλληλα κείμενα κάθε ενότητας-επεισοδίου

Γλωσσικές παρατηρήσεις: οδηγεί στις γραμματικοσυντακτικές και λεξιλογικές παρατηρήσεις κάθε ενότητας-επεισοδίου

Λεξικό: οδηγεί στο παράθυρο του Λεξικού

Βιβλιοθήκη: οδηγεί στην πρώτη οθόνη της βιβλιοθήκης του λογισμικού

Εκτύπωση: επιτρέπει την εκτύπωση της οθόνης. Αν στην οθόνη υπάρχει και κείμενο και φωτογραφία, παρέχει την δυνατότητα επιλογής του είδους της εκτύπωσης. Το ίδιο εικονίδιο εμφανίζεται στις μεγεθυμένες φωτογραφίες.

Περιεχόμενα: οδηγεί σε κατάλογο περιεχομένων των γλωσσικών παρατηρήσεων και ασκήσεων κάθε ενότητας-επεισοδίου ή στον κατάλογο περιεχομένων κάθε βιβλίου της βιβλιοθήκης.

Επιστροφή: οδηγεί σε ένα επίπεδο πίσω από αυτό που βρίσκεστε

3.2 Εισαγωγική ενότητα του λογισμικού

Εικόνα 4: Σελίδα της εισαγωγικής ενότητας του λογισμικού

Οι δυνατότητες που έχετε από αυτή την σελίδα είναι οι ακόλουθες:

- Η ζωή και το έργο του Ομήρου
- Η επική ποίηση
- Το ομηρικό ζήτημα

Το εικονίδιο της προτομής του Ομήρου σας οδηγεί σε ένα κείμενο με βιογραφικά στοιχεία για την ζωή, το έργο και την γλώσσα του ποιητή. Με ενεργοποίηση των μπλε λέξεων σε όλο το κείμενο, εμφανίζεται εικονογραφικό υλικό στο δεξί μέρος της σελίδας. Οι φωτογραφίες και οι άτλαντες μπορούν να μεγεθυνθούν με πάτημα επάνω τους και να εκτυπωθούν. Με πάτημα επάνω στην μεγεθυμένη εικόνα, αυτή ξαναγυρίζει στο αρχικό της μέγεθος.

Η επιλογή Η ΕΠΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ θα σας οδηγήσει σε ένα κείμενο με πληροφορίες για το λογοτεχνικό είδος στο οποίο εντάσσονται η Οδύσσεια και η Ιλιάδα και για το μέτρο της επικής ποίησης, τον δακτυλικό εξάμετρο. Αν πατήσετε πάνω στους στίχους που παρατίθενται θα τους ακούσετε σε έμμετρη απαγγελία. (ομοίως, αν επιλέξετε το εικονίδιο της εκφώνησης από την μόνιμη μπάρα του προγράμματος.) Πρόσβαση στα κείμενα αυτά έχετε και μέσα από το βιβλίο της ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑΣ του λογισμικού.

Η επιλογή ΤΟ ΟΜΗΡΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ θα σας μεταφέρει σε ένα κείμενο με πληροφορίες για τις φιλολογικές συζητήσεις που έχουν εγείρει τα ομηρικά έπη.

3.3 Οδύσσεια

Εικόνα 5: Οθόνη Οδύσσειας

Όταν από την πρώτη σελίδα του λογισμικού επιλέξετε την ΟΔΥΣΣΕΙΑ θα μεταφερθείτε στην επόμενη σελίδα, από την οποία μπορείτε να επιλέξετε ένα από τα τρία επεισόδια που είναι αφιερωμένα στην Οδύσσεια. Τα σημεία εισόδου σε κάθε επεισόδιο είναι ενσωματωμένα στον οθόνη. Θα τα ανακαλύψετε διατρέχοντάς την με τον δρομέα. Όταν φέρετε το ποντίκι επάνω στο καθένα από τα σημεία αυτά, θα διαβάσετε πού σας παραπέμπει το καθένα. Οι επιμέρους ενότητες – επεισόδια της Οδύσσειας είναι τα εξής:

- ΟΙ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ
- ΤΟ ΠΡΟΟΙΜΙΟ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ
- Ο ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΙΡΚΗΣ.

Στην ίδια οθόνη υπάρχουν δύο εικονίδια που οδηγούν στα εισαγωγικά και παράλληλα κείμενα που έχετε εισαγάγει οι ίδιοι ως χρήστες της βάσης του λογισμικού.

Αν επιλέξετε το επεισόδιο ΟΙ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ, παρακολουθείται μία αναπαράσταση του ταξιδιού του Οδυσσέα από την Τροία ως την Ιθάκη σε κινούμενα σχέδια. Για την πλοήγηση στα άλλα δύο επεισόδια (ΤΟ ΠΡΟΟΙΜΙΟ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ και Ο ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΙΡΚΗΣ βλέπε παράγραφο 4. Επεισόδια)

3.4 Ιλιάδα

Εικόνα 6: Οθόνη Ιλιάδας

Όταν από την πρώτη σελίδα του λογισμικού επιλέξετε την ΙΛΙΑΔΑ θα μεταφερθείτε στην επόμενη σελίδα, από την οποία μπορείτε να επιλέξετε ένα από τα τρία επεισόδια που είναι αφιερωμένα στην Ιλιάδα. Τα σημεία εισόδου σε κάθε επεισόδιο είναι ενσωματωμένα στον οθόνη. Θα τα ανακαλύψετε διατρέχοντάς την με τον δρομέα. Όταν φέρετε το ποντίκι επάνω στο καθένα από τα σημεία αυτά, θα διαβάσετε πού σας παραπέμπει το καθένα. Οι επιμέρους ενότητες – επεισόδια της Ιλιάδας είναι τα εξής:

- Ο ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ
- ΤΟ ΠΡΟΙΜΙΟ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΑΣ
- Η ΕΛΕΝΗ ΣΤΑ ΤΕΙΧΗ ΤΗΣ ΤΡΟΙΑΣ

Στην ίδια οθόνη υπάρχουν δύο εικονίδια που οδηγούν στα εισαγωγικά και παράλληλα κείμενα που έχετε εισαγάγει οι ίδιοι ως χρήστες της βάσης του λογισμικού.

Αν επιλέξετε το επεισόδιο Ο ΜΗΚΗΝΑΪΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ, θα μεταφερθείτε σε ένα εικονικό μουσείο με εκθέματα του μυκηναϊκού πολιτισμού από διάφορες περιοχές της Ελλάδας.

Με την είσοδό σας στο μουσείο μπορείτε να επιλέξετε τον πίνακα με τις μικρογραφίες των εκθεμάτων και μέσω αυτού να εξετάσετε σε μεγεθυμένη φωτογραφία το έκθεμα που σας ενδιαφέρει. Διαφορετικά μπορείτε να περιηγηθείτε στις αίθουσες του μουσείου, όπως σας κατευθύνουν τα βέλη που εμφανίζονται σε διάφορα σημεία, καθώς διατρέχετε με τον δρομέα την οθόνη. Αν τοποθετήσετε τον δρομέα πάνω σε ένα από τα εκθέματα, αυτός παίρνει την μορφή μεγεθυντικού φακού. Αν επιλέξετε το έκθεμα, μπορείτε να το δείτε σε μεγεθυμένη φωτογραφία και να διαβάσετε τις πληροφορίες που το συνοδεύουν.

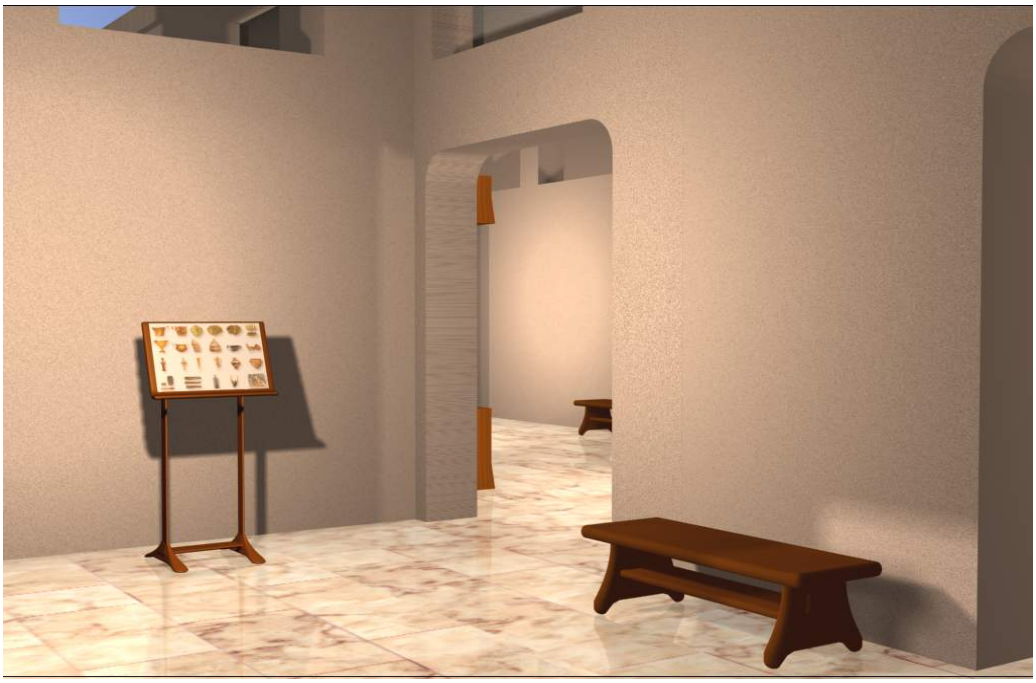

Εικόνα 7: Η πρώτη αίθουσα του Μουσείου

Εικόνα 8: Μία από τις αίθουσες του Μουσείου

3.5 Επεισόδια (Το προοίμιο της Οδύσσειας, Ο Οδυσσέας στο νησί Κίρκης, Το προοίμιο της Ιλιάδας, Η Ελένη στα τείχη της Τροίας)

Με την επιλογή ενός επεισοδίου μεταφέρεστε σε ένα εισαγωγικό κείμενο το οποίο, με την ενεργοποίηση του εικονιδίου της ΕΚΦΩΝΗΣΗΣ από την μόνιμη μπάρα του προγράμματος εκφωνείται και μπορεί να διαβαστεί στο αριστερό μέρος της οθόνης. Παράλληλα, στο δεξί μέρος της οθόνης εναλλάσσονται εικόνες. Η εκφώνηση μπορεί να σταματήσει οποιαδήποτε στιγμή με πάτημα επάνω στο ίδιο εικονίδιο. Το κείμενο διαβάζεται με πάτημα επάνω στα βελάκια στο κέντρο της οθόνης. Με το κείμενο διασυνδέεται όλο το εικαστικό, λογοτεχνικό και άλλο υλικό που σχετίζεται με κάθε επεισόδιο που αναπτύσσεται.

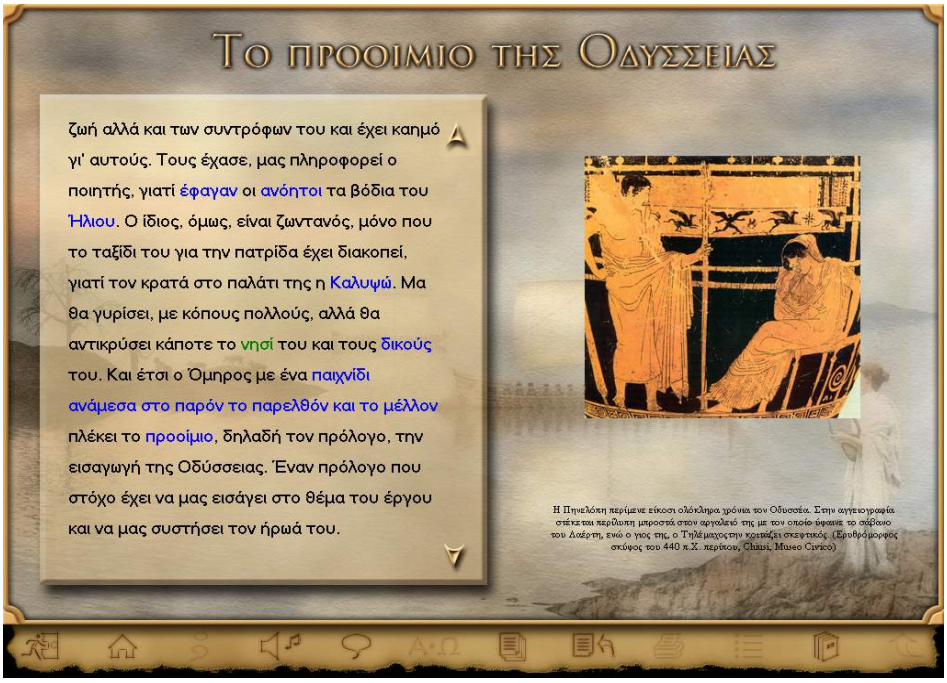

Εικόνα 9: Εισαγωγικό κείμενο του επεισοδίου

Αν πατήσετε με το ποντίκι επάνω σε κάθε μια από τις μπλε λέξεις του κειμένου, θα εμφανιστεί στο δεξί μέρος της οθόνης η εικόνα/ες ή/και κείμενο που αντιστοιχεί. Αν πατήσετε επάνω στις εικόνες, μπορείτε να τις μεγεθύνετε. Όπου το πρόσθετο υλικό επεκτείνεται σε περισσότερες από μία σελίδες, η μετάβαση γίνεται με πάτημα επάνω στο εικονίδιο που εμφανίζεται. Οι πράσινες λέξεις οδηγούν σε σελίδες στο διαδίκτυο που περιέχουν σχετική πληροφορία.

3.5.1 Πρωτότυπο κείμενο και νεοελληνική απόδοση

Ενεργοποιώντας το εικονίδιο του ΚΕΙΜΕΝΟΥ από την μόνιμη μπάρα του λογισμικού μεταφέρεστε στην οθόνη των παραλλήλων και στοιχισμένων κειμένων. Αν τα κείμενα εκτείνονται σε περισσότερες από μία σελίδες η μετάβαση σε αυτές γίνεται με τα εικονίδια που εμφανίζονται δεξιά και αριστερά των πλαισίων των κειμένων. Οι κόκκινες λέξεις και στα δύο κείμενα δίνουν μια άμεση εικόνα της γλωσσικής αντιστοιχίας που υπάρχει ανάμεσα στα δύο κείμενα, τονίζοντας και οπτικά την συγγένεια της ΑΕ και ΝΕ.

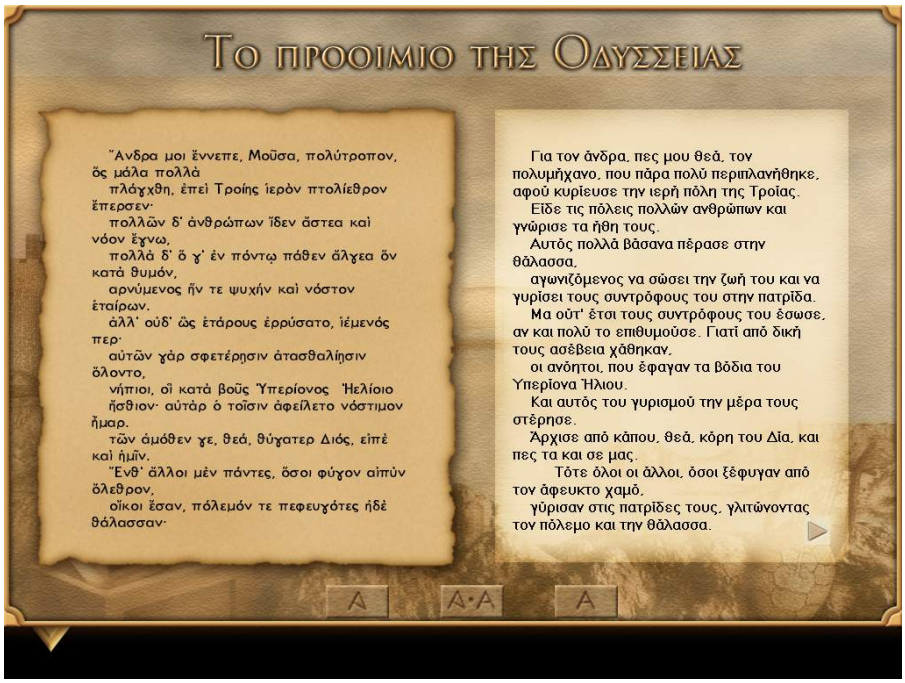

Εικόνα 10: Σελίδα πρωτότυπου κειμένου και νεοελληνικής απόδοσης

Ενεργοποιώντας το αριστερό πλήκτρο του ποντικιού πάνω σε κάθε λέξη του ΑΕ κειμένου θα λάβετε πληροφορίες για την γραμματική αναγνώριση κάθε λέξης. Χρησιμοποιώντας το δεξί πλήκτρο του ποντικιού αποκτάτε την δυνατότητα παραλληλοποίησης των κειμένων της ΑΕ και ΝΕ. Πατώντας το δεξί πλήκτρο του ποντικιού επάνω σε οποιαδήποτε πρόταση των δύο κειμένων αλλάζει το χρώμα της πρότασης αυτής, καθώς και της αντίστοιχης στην άλλη μορφή της γλώσσας και οι δύο προτάσεις εκφωνούνται ταυτόχρονα. Με την ενεργοποίηση του εικονιδίου της ΕΚΦΩΝΗΣΗΣ, μπορείτε να επιλέξετε αν θέλετε να ακούσετε την εκφώνηση του ΑΕ ή ΝΕ κειμένου, αλλά και την εκφώνηση των δύο κειμένων παράλληλα.

Τα τρία μικρά εικονίδια στο κάτω κεντρικό σημείο της οθόνης σας επιτρέπουν να 'κρύψετε' το ένα από τα δύο παράλληλα κείμενα ή, αν στην οθόνη έχετε ένα από τα δύο, με πάτημα του διπλού εικονιδίου, να επαναφέρετε και τα δύο κείμενα.

3.5.2 Γλωσσικές παρατηρήσεις και ασκήσεις

Επιλέγοντας τις ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ από την μπάρα, μεταφέρεστε σε μια οθόνη παρόμοια με αυτή των παραλλήλων κειμένων. Εδώ κάποιες λέξεις είναι 'ενεργές' (υπογραμμισμένες και πράσινες ή κόκκινες: οι πράσινες λέξεις οδηγούν σε γραμματικές παρατηρήσεις και οι κόκκινες σε συντακτικές) και στα δύο κείμενα. Πατώντας επάνω τους εμφανίζεται πλαίσιο με την γλωσσική παρατήρηση. Το πλαίσιο αυτό μπορεί να μετακινείται σε κάθε σημείο της οθόνης (πατάτε με το ποντίκι επάνω του και το μετακινείτε κρατώντας το πατημένο) και να κλείσει πατώντας οπουδήποτε έξω από αυτό. Πατώντας επάνω στα βελάκια του πλαισίου, το κείμενο μέσα στο πλαίσιο μετακινείται.

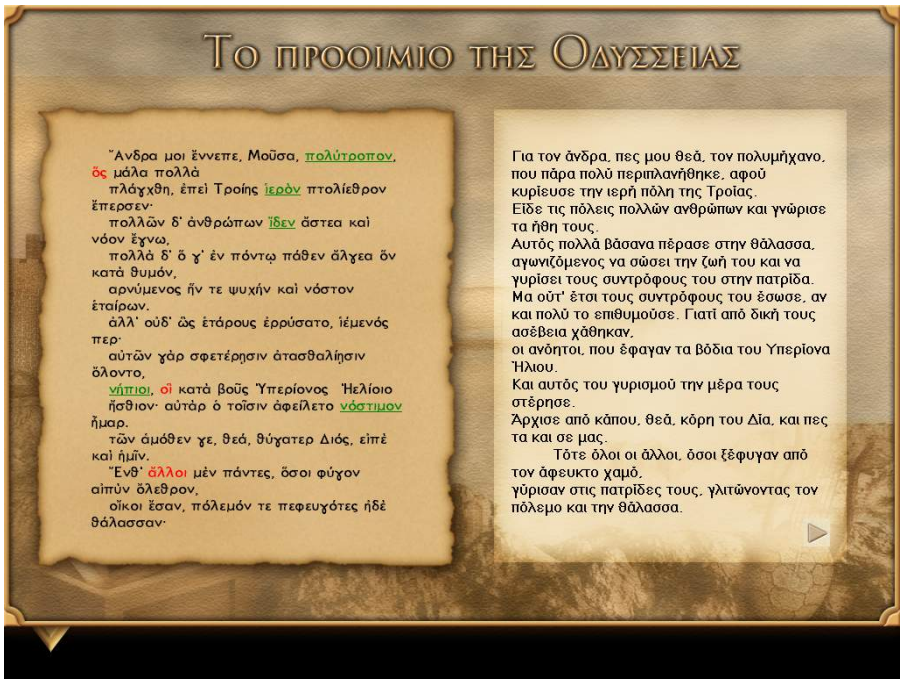

Εικόνα 11: Σελίδα γλωσσικών παρατηρήσεων

Ενεργοποιώντας το εικονίδιο ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ μεταφέρεστε στον πίνακα περιεχομένων με όλες τις γλωσσικές παρατηρήσεις κάθε ενότητας και τις ασκήσεις που τις συνοδεύουν. Είναι σημαντικό να διαβάζετε πρώτα τις γλωσσικές παρατηρήσεις και μετά να λύνετε τις ασκήσεις, καθώς βρίσκονται σε άμεση σχέση μεταξύ τους. Όταν επιλέξετε την κατηγορία ασκήσεων που επιθυμείτε, εμφανίζεται ένας πίνακας επιλογής με αριθμούς που αντιστοιχούν σε ασκήσεις.

Οι εργονομίες των ασκήσεων είναι ο ακόλουθες:

Ασκήσεις πολλαπλής επιλογής: επιλέγετε κάθε φορά την λέξη ή φράση που συμπληρώνει σωστά την πρόταση που εμφανίζεται. Για να το κάνετε αυτό, πατάτε με το ποντίκι επάνω στην κατάλληλη απάντηση. Αν αλλάξετε γνώμη, πατάτε μια άλλη απάντηση. Όταν τελειώνετε, πατάτε το κουμπί 'τελείωσα'. Αν κάνετε λάθος, έχετε μία ακόμα ευκαιρία να λύσετε σωστά την άσκηση.

Ασκήσεις συμπλήρωσης κενού: συμπληρώνετε την πρόταση με την κατάλληλη λέξη. Για να το κάνετε αυτό, πατάτε επάνω στην παύλα και πληκτρολογείτε. Όταν τελειώνετε, πατάτε το κουμπί 'τελείωσα'. Αν κάνετε λάθος, έχετε ακόμα μία ευκαιρία να λύσετε σωστά την άσκηση.

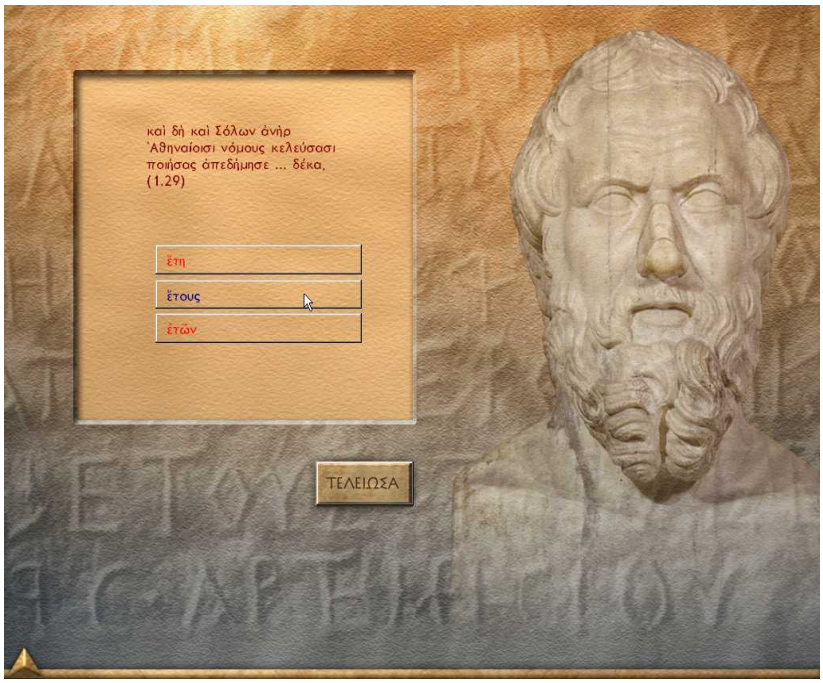

Εικόνα 12: Σελίδα με άσκηση πολλαπλών επιλογών

Ακροστιχίδες: διαλέγετε την καρτέλα που αντιστοιχεί στην γραμμή που θέλετε να συμπληρώσετε, πατώντας με το ποντίκι επάνω στην ετικέτα της. Η γραμμή αλλάζει χρώμα και η λέξη είναι έτοιμη να σχηματιστεί. Πληκτρολογείτε την σωστή απάντηση. Αν κάνετε λάθος, διαλέγετε πάλι την καρτέλα που αντιστοιχεί στην λέξη που θέλετε να συμπληρώσετε. Πατάτε με το ποντίκι επάνω στο γράμμα που θέλετε να διορθώσετε και πληκτρολογείτε την νέα απάντηση. Όταν τελειώσετε, πατάτε το κουμπί 'τελείωσα'.

Γενικά δίνεται η σωστή απάντηση μετά από δύο προσπάθειες. Για τις ασκήσεις που αφορούν αρχαία ελληνικά, αφού ολοκληρωθεί η επίλυση, δίνεται η μετάφραση του κειμένου. Κάθε στιγμή μπορείτε να ανατρέχετε στο λεξικό του λογισμικού. Όπου οι σωστές απαντήσεις είναι περισσότερες από μία, εμφανίζονται πατώντας επάνω στο κόκκινο σημάδι που εμφανίζεται στην οθόνη.

Μπορείτε να ελέγξετε την κάλυψη των ασκήσεων με τον ακόλουθο τρόπο: για όλες τις ασκήσεις κάθε κατηγορίας που έχετε επιλύσει με επιτυχία, ο αριθμός που αντιστοιχεί στον αρχικό πίνακα επιλογής έχει αλλάξει χρώμα. Εμφανίζονται επίσης και τα ακόλουθα εικονίδια:

Τελείωσα: πατώντας στο εικονίδιο αυτό αξιολογείται η προσπάθειά σας

Πάτησε εδώ για να συνεχίσεις: αφού έχετε δει τις σωστές απαντήσεις, μπορείτε να πατήσετε επάνω στο εικονίδιο αυτό για να επιλύσετε την άσκηση.

Σε κάθε ενότητα υπάρχουν και δύο ανοιχτοί τύποι ασκήσεων, ΟΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΜΑΣ, πολλαπλής επιλογής και συμπλήρωσης κενού. Για την επίλυσή τους ακολουθείτε διαδικασία παρόμοια με αυτήν που περιγράφηκε παραπάνω.

3.6 Λεξικό

Η επιλογή του ΛΕΞΙΚΟΥ σας επιτρέπει να μεταβείτε σε ένα λήμμα είτε με αλφαβητική αναζήτηση είτε με αναζήτηση σε κατάλογο λημμάτων. Η αναζήτηση γίνεται με βάση τον τύπο της αττικής διαλέκτου, θα βρείτε όμως και τον ιωνικό τύπο, όπου αυτός είναι διαφορετικός. Στο λεξικό των ΟΜΗΡΙΚΩΝ ΕΠΩΝ περιλαμβάνονται μόνο οι έννοιες-αποδόσεις του λήμματος που αντιστοιχούν στα κείμενα των επεισοδίων και στις ασκήσεις. Γίνεται επίσης παραπομπή στο αρχαίο κείμενο για κάθε μια από τις έννοιες-αποδόσεις των λέξεων. Όπου η έννοια προκύπτει από το κείμενο-επεισόδιο, μπορείτε να δείτε ολόκληρο το κείμενο, πατώντας επάνω στους αριθμούς της παραπομπής που συμβολίζονται με μπλε χρώμα. Τέλος, για πολλά λήμματα περιλαμβάνεται και ένας αλφαβητικός κατάλογος με αντιπροσωπευτικά

αρχαία και νέα ελληνικά παράγωγα και σύνθετα. Η έξοδος από το λεξικό γίνεται πατώντας το εικονίδιο εξόδου.

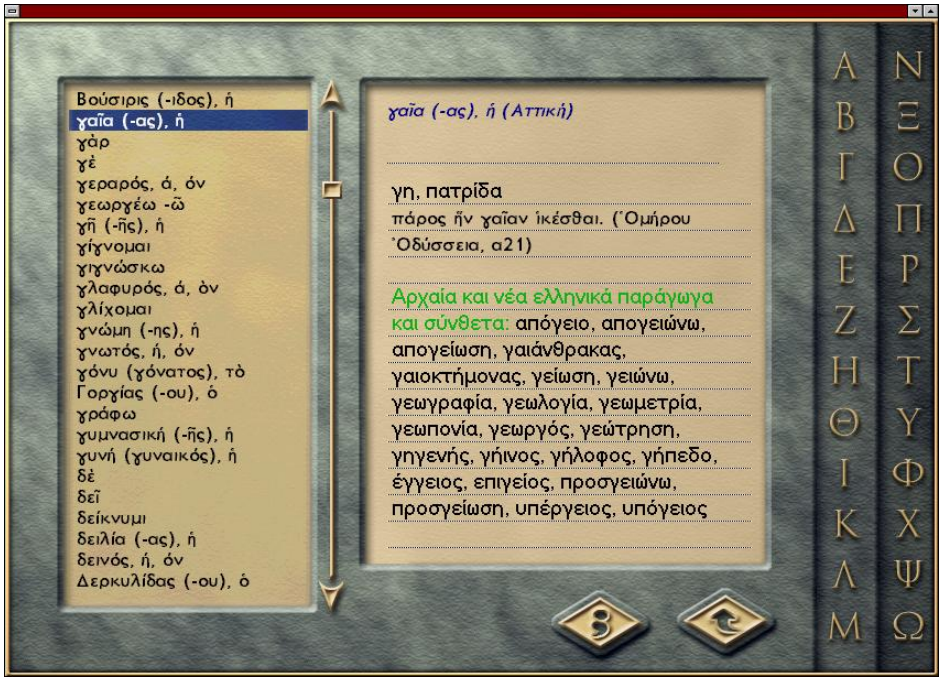

Εικόνα 13: Το λεξικό του λογισμικού

3.7 Τα εισαγωγικά και παράλληλα κείμενα του χρήστη

Πατώντας επάνω στα αντίστοιχα εικονίδια της εικόνας 3, μεταβαίνετε στα εισαγωγικά και παράλληλα κείμενα του έχετε εισαγάγει οι ίδιοι ως χρήστες της βάσης δεδομένων του λογισμικού (παραγρ. 3.9) Εμφανίζεται ένας πίνακας περιεχομένων, από τον οποίο μπορείτε να κάνετε επιλογή του τίτλου του εισαγωγικού κειμένου ή της παράλληλης αντιστοίχισης που θέλετε να δείτε κάθε φορά. Όταν κάνετε την επιλογή σας, οι οθόνες που εμφανίζονται είναι αντίστοιχες αυτών των εισαγωγικών και παραλλήλων κειμένων του λογισμικού (παράγρ. 3.5. και 3.5.1.)

3.8 Η βιβλιοθήκη του λογισμικού

Η πρόσβαση στην βιβλιοθήκη γίνεται είτε μέσω του εικονιδίου στην μόνιμη μπάρα του λογισμικού είτε επιλέγοντας το εικονίδιο 'ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ' από την πρώτη σελίδα.

Η βιβλιοθήκη περιλαμβάνει τα ακόλουθα βιβλία:

- Αρχαία κείμενα και αποδόσεις
- Σύγχρονη λογοτεχνία
- Εγκυκλοπαίδεια
- Χάρτες και σχέδια
- Αρχαία και σύγχρονη τέχνη
- Γλωσσικές παρατηρήσεις
- Βιβλιογραφία

Με την επιλογή του κάθε βιβλίου, οδηγείστε σε έναν πίνακα περιεχομένων. Πατώντας επάνω στους τίτλους του πίνακα, μεταφέρεστε στην πληροφορία του κάθε τίτλου που μπορεί να είναι εικόνα, κείμενο ή συνδυασμός και των δύο.

Εικόνα 14: Η βιβλιοθήκη του λογισμικού

Η επιστροφή στον πίνακα περιεχομένων γίνεται με πάτημα στο εικονίδιο ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Όπου υπάρχει εικόνα και εφόσον ο δρομέας γίνεται μεγεθυντικός φακός, μπορείτε να μεγεθύνετε την εικόνα. Η εικόνα επανέρχεται στο αρχικό της μέγεθος πατώντας και πάλι επάνω της.

Το βιβλίο ΑΡΧΑΙΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ περιλαμβάνει εκτεταμένα κείμενα με την απόδοσή τους στην νεοελληνική και η μετάβαση από την μία σελίδα στην επόμενη γίνεται με τα βελάκια. Το ίδιο συμβαίνει και στα υπόλοιπα βιβλία.

Στο βιβλίο με τίτλο ΧΑΡΤΕΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ είναι συγκεντρωμένοι οι χάρτες και τα σχεδιαγράμματα που σχετίζονται με τις ενότητες – επεισόδια που διδάχθηκαν.

Το βιβλίο ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ θα σας οδηγήσει σε έναν κατάλογο με ελληνική και ξενόγλωσση βιβλιογραφία για τον Όμηρο και το έργο του. Κάποιοι από τους τίτλους είναι ενεργοποιημένοι (έχουν μπλε χρώμα). Αν πατήσετε επάνω τους, θα μεταφερθείτε σε κείμενα-αποσπάσματα από τα βιβλία αυτά. Πρόσβαση στα κείμενα αυτά έχετε και μέσα από το βιβλίο της ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑΣ του λογισμικού. Δίνονται επίσης και μια σειρά από ηλεκτρονικές διευθύνσεις που αφορούν γενικά θέματα για τον Όμηρο. Πατώντας επάνω τους θα ενεργοποιηθεί αυτόματα το πρόγραμμα πλοήγησης στο διαδίκτυο.

3.8.1 Η βιβλιοθήκη του χρήστη

Σε αυτήν μεταβαίνετε από την πρώτη οθόνη του λογισμικού, πατώντας επάνω στο αντίστοιχο ράφι της βιβλιοθήκης. Η οθόνη είναι παρόμοια με αυτή της Βιβλιοθήκης του λογισμικού, με την προσθήκη ενός ακόμα βιβλίου, ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΜΑΣ, μέσα από το οποίο μπορείτε να δείτε όλες τις θεματικές περιοχές που έχετε προσθέσει ως χρήστες στην βάση δεδομένων του λογισμικού.

Η πλοήγηση μέσα στα βιβλία είναι κοινή. Από τον πίνακα περιεχομένων επιλέγετε τον τίτλο που θέλετε να δείτε. Αν πρόκειται για κείμενο, εμφανίζεται στο αριστερό μέρος της οθόνης. Αν έχει θερμές λέξεις, το περιεχόμενό τους εμφανίζεται στο δεξί μέρος της οθόνης (κείμενο, εικόνα). Αν πρόκειται για εικόνα, αυτή μεγεθύνεται. Μπορείτε επίσης να πληκτρολογήσετε στο πεδίο αναζήτησης την λέξη ή τμήμα λέξης που επιθυμείτε και να πατήσετε το εικονίδιο ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ. Τότε όλοι οι τίτλοι που περιέχουν αυτή την λέξη ή τμήμα λέξης θα χρωματιστούν μπλε στην οθόνη και μπορείτε να πατήσετε επάνω τους. Με πάτημα του

εικονιδίου της ΑΚΥΡΩΣΗΣ, τα αποτελέσματα της προηγούμενης αναζήτησής σας ακυρώνονται και μπορείτε να συνεχίσετε με καινούρια αναζήτηση.

4. Πλοήγηση στα προγράμματα της βάσης δεδομένων του λογισμικού των ΟΜΗΡΙΚΩΝ ΕΠΩΝ

Πρόκειται για τρία ξεχωριστά προγράμματα, στα οποία μπορείτε να προσθέτετε το δικό σας υλικό, καθώς και να πραγματοποιείτε διασυνδέσεις και παράλληλες στοιχίσεις. Τα αποτελέσματα των εργασιών σας τα βλέπετε μέσα από το κυρίως πρόγραμμα των ΟΜΗΡΙΚΩΝ ΕΠΩΝ, πατώντας επάνω στα Εισαγωγικά και Παράλληλα κείμενα του χάρτη και στην ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΗ.

4.1 Βιβλιοθήκη πολυμέσων

Το πρόγραμμα παρέχει λειτουργίες ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ και ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ υλικού της πολυμεσικής βιβλιοθήκης, καθώς και ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ. Οι λειτουργίες αυτές παρέχονται μέσω των εικονιδίων της οθόνης. Η έξοδος γίνεται πατώντας επάνω στο εικονίδιο ΕΞΟΔΟΥ.

Λειτουργία ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ υλικού:

- Ενεργοποιείτε το εικονίδιο της ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ και επιλέγετε το αρχείο που θέλετε να προσθέσετε στην συλλογή σας. Αν πρόκειται για αρχείο κειμένου, αυτό δεν πρέπει να ξεπερνά τους 5.000 χαρακτήρες. Τα αρχεία αυτά πρέπει να είναι .doc ή .rtf. Τα αρχεία εικόνας πρέπει να είναι .bmp, διαστάσεων μέχρι 1024x768, τα αρχεία ήχου πρέπει να είναι .wav και τα αρχεία video .avi.
- Ενεργοποιείτε το εικονίδιο της ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΣΥΛΛΟΓΗ και καλείστε να συμπληρώσετε τα στοιχεία του αρχείου: Τίτλος (υποχρεωτικό στοιχείο), Θεματική Περιοχή (υποχρεωτικό στοιχείο) και Περιγραφή (προαιρετικό στοιχείο). **ΠΡΟΣΟΧΗ**: Το πρόγραμμα δεν επιτρέπει την χρήση μονών και διπλών εισαγωγικών (" ').
- Με την ενεργοποίηση της ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ η διαδικασία εισαγωγής ολοκληρώνεται, ενώ η επιλογή ΑΚΥΡΟ ακυρώνει την διαδικασία εισαγωγής.
- Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ενεργοποιεί τον κειμενογράφο WORD στον οποίο μπορείτε να πληκτρολογήσετε το κείμενό σας και, στην συνέχεια, να κάνετε την εισαγωγή του στην συλλογή με βάση την παραπάνω διαδικασία. Αν πατήσετε ΑΚΥΡΟ, ο κειμενογράφος κλείνει χωρίς να κάνετε εισαγωγή του κειμένου σας στην συλλογή.
- Για την δημιουργία αρχαίου κειμένου, ενεργοποιείται ο κειμενογράφος (βλέπε παρακάτω)

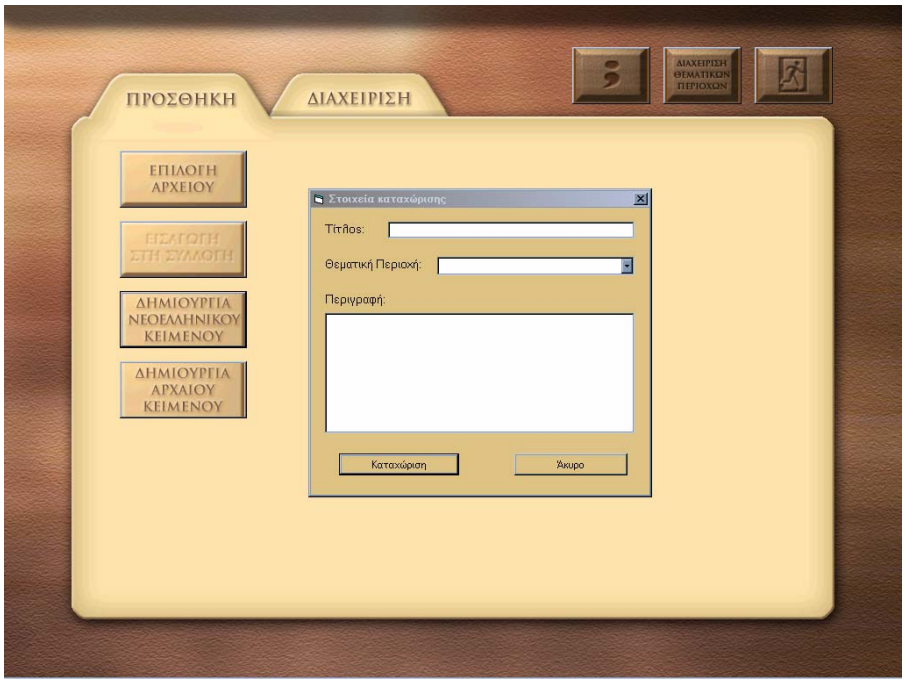

Εικόνα 15: Η βιβλιοθήκη της βάσης δεδομένων του λογισμικού

Οι θεματικές περιοχές που έχουν καταχωρισθεί αντιστοιχούν στα βιβλία της Βιβλιοθήκης της κύριας εφαρμογής του λογισμικού. Αν καταχωρίσετε στην θεματική περιοχή Εισαγωγικά Κείμενα, θα δείτε τα κείμενα αυτά μέσα από την επιλογή ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΧΡΗΣΤΗ της κύριας εφαρμογής. Στα κείμενα αυτά μπορείτε να πραγματοποιήσετε διασυνδέσεις (βλ. επόμενη παράγραφο).

Λειτουργία ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ υλικού:

- Για να κάνετε μεταβολή των στοιχείων ενός αρχείου της βιβλιοθήκης ή και διαγραφή του επιλέγετε το εικονίδιο της ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.
- Επιλέγετε το είδος του αρχείου (εικόνα, ήχος, κείμενο ή video) ή/και την θεματική περιοχή από τον κατάλογο, ενεργοποιώντας τα αντίστοιχα εικονίδια της οθόνης. Ανάλογα με την επιλογή σας διαμορφώνεται και ο κατάλογος των τίτλων με αλφαβητική σειρά.
- Επιλέγετε τον τίτλο που επιθυμείτε από τον κατάλογο και το αρχείο θα εμφανιστεί στο πλαίσιο στο δεξί μέρος της οθόνης.
- Αν επιλέξετε ΕΛΕΓΧΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, τότε η φόρμα εμφανίζεται συμπληρωμένη με τα στοιχεία που είχατε ήδη καταχωρίσει και μπορείτε να κάνετε τις διορθώσεις σας πατώντας το εικονίδιο ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, το οποίο σας οδηγεί στην φόρμα των ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ. **ΠΡΟΣΟΧΗ**: Το πρόγραμμα δεν επιτρέπει την χρήση μονών και διπλών εισαγωγικών (" ').
- Η ΔΙΑΓΡΑΦΗ σας επιτρέπει να διαγράψετε ένα καταχωρημένο αρχείο μαζί με όλες τις πληροφορίες που το συνοδεύουν.
- Μπορείτε να κάνετε διορθώσεις σε ένα κείμενο που έχετε ήδη εισαγάγει με την ακόλουθη διαδικασία: εμφανίζετε στην οθόνη της ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ το κείμενο που θέλετε να διορθώσετε, επιλέγετε με το ποντίκι το κείμενο και κάνετε αντιγραφή. Στην συνέχεια, επιλέγετε ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ από την ΠΡΟΣΘΗΚΗ και κάνετε επικόλληση. Αφού πραγματοποιήσετε τις διορθώσεις σας, ακολουθείτε την διαδικασία εισαγωγής νέου κειμένου και, τέλος, σβήνετε το αρχικό κείμενο από την ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

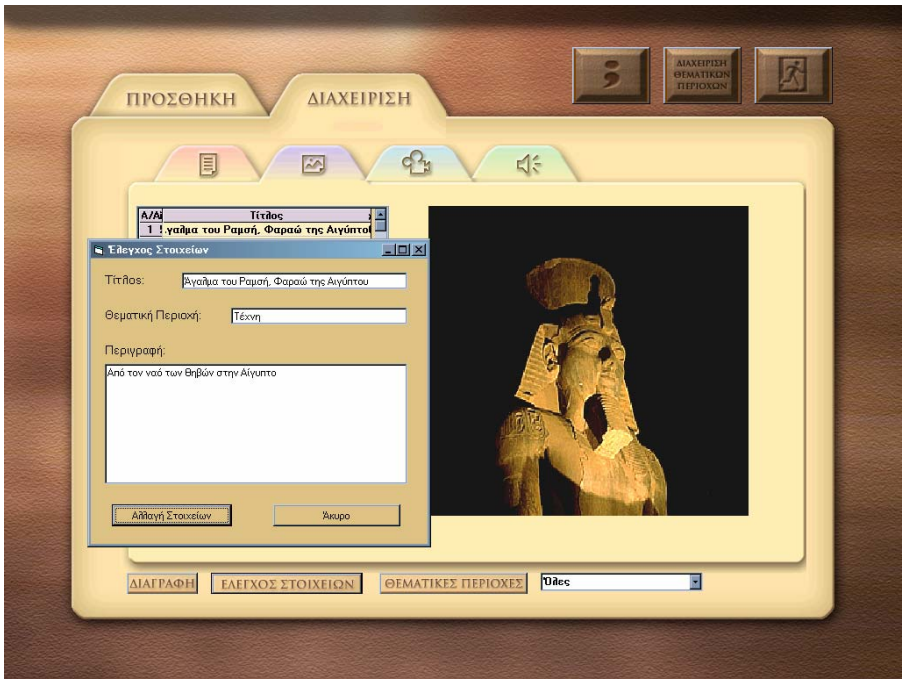

Εικόνα 16: Διαχείριση υλικού στην βιβλιοθήκη της βάσης δεδομένων

Λειτουργία ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ:

- Ενεργοποιείτε το εικονίδιο της ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ.
- Ενεργοποιείτε την ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ, πληκτρολογείτε στην φόρμα που εμφανίζεται την νέα Θεματική Περιοχή και πατάτε ΠΡΟΣΘΗΚΗ ή ΑΚΥΡΩΣΗ. Η νέα θεματική περιοχή θα είναι διαθέσιμη μετά την επανεκκίνηση του προγράμματος.
- Ενεργοποιείτε την ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ, επιλέγετε την Θεματική Περιοχή που θέλετε να διαγράψετε και πατάτε ΔΙΑΓΡΑΦΗ. Προϋπόθεση είναι να έχετε κάνει οι ίδιοι την εισαγωγή της Θ.Π. που θέλετε να διαγράψετε. Οι Θ.Π. που έχουν καταχωρισθεί από τον Κατασκευαστή δεν διαγράφονται.
- Κλείνετε την φόρμα πατώντας ΕΞΟΔΟ.

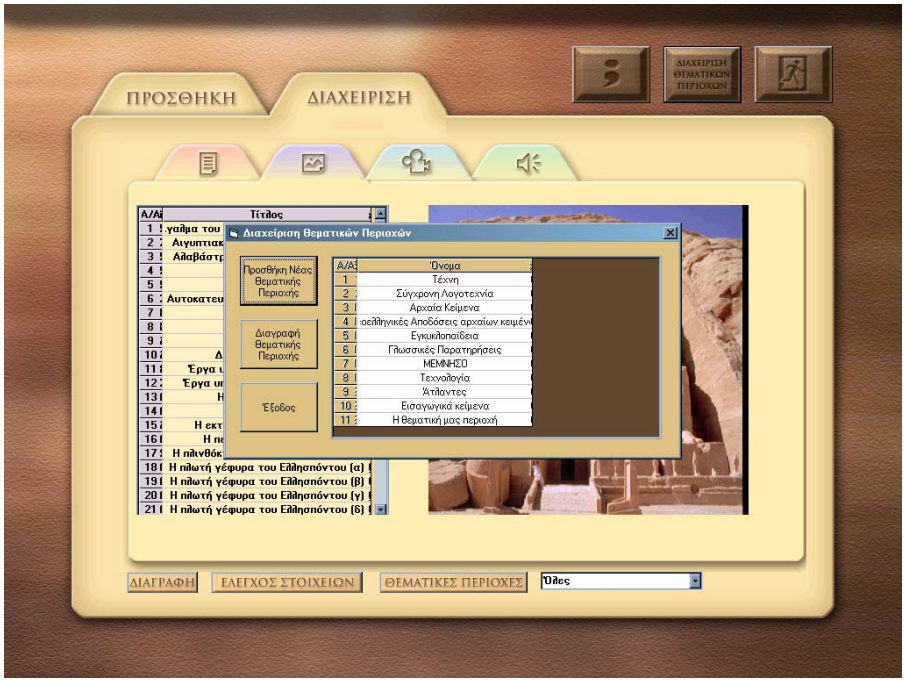

Εικόνα 17: Διαχείριση θεματικών περιοχών στην βάση δεδομένων του λογισμικού

4.2 Κειμενογράφος για πληκτρολόγηση αρχαίων κειμένων

Στο πρόγραμμα αυτό μπορείτε να πληκτρολογήσετε τόνους και πνεύματα στην γραμματοσειρά IELSANS, την οποία επιλέγετε από τον κατάλογο των γραμματοσειρών. Για να το κάνετε αυτό, πατήστε τα πλήκτρα F1 ως F7, δίπλα στα οποία αναφέρονται οι αντιστοιχίες τους, μαζί με το γράμμα που θέλετε. Αν, για παράδειγμα, θέλετε να πληκτρολογήσετε το γράμμα άλφα με ψιλή, βαρεία και υπογεγραμμένη, πληκτρολογείτε F2+F3+F6+α. Οι ίδιες επιλογές μπορούν να γίνουν και με το ποντίκι, σημειώνοντας x στο αντίστοιχο τετραγωνάκι. Μπορείτε να επιλέξετε και το μέγεθος των γραμμάτων που θέλετε (από τον κατάλογο ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ>ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΑ>SIZE). Παρέχονται οι δυνατότητες Αντιγραφής, Αποκοπής, Επικόλλησης και Διαγραφής, οι οποίες είναι αντίστοιχες των εντολών του επεξεργαστή κειμένου WORD. Όλες οι παραπάνω δυνατότητες παρέχονται μέσω του καταλόγου 'Επεξεργασία". Η IELSANS είναι μια γραμματοσειρά που δουλεύει με την αγγλική γλώσσα. Αυτό σημαίνει ότι, αν χρησιμοποιήσετε γραμματοσειρά πέραν της IELSANS, για να πληκτρολογήσετε ένα νεοελληνικό κείμενο και, στην συνέχεια, επανέλθετε στην IELSANS, πρέπει να γυρίσετε το πληκτρολόγιο στην αγγλική γλώσσα. Για να βγείτε από το πρόγραμμα, επιλέξτε Αρχείο>Έξοδος, οπότε θα μεταβείτε στην φόρμα ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.

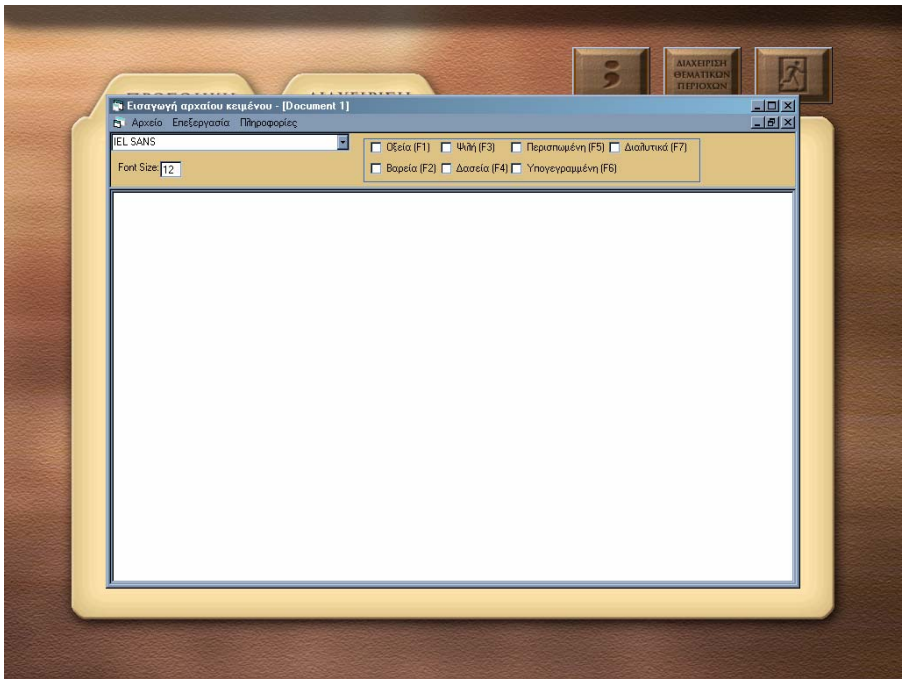

Εικόνα 18: Κειμενογράφος για εισαγωγή αρχαίου κειμένου

4.3 Διασυνδέσεις

Το πρόγραμμα αυτό σας επιτρέπει να δημιουργήσετε θερμές λέξεις σε ένα κείμενο της πολυμεσικής βιβλιοθήκης, οι οποίες θα οδηγούν σε άλλα κείμενα, εικόνες, ήχους ή video (καταχωρισμένα επίσης στην πολυμεσική βιβλιοθήκη).

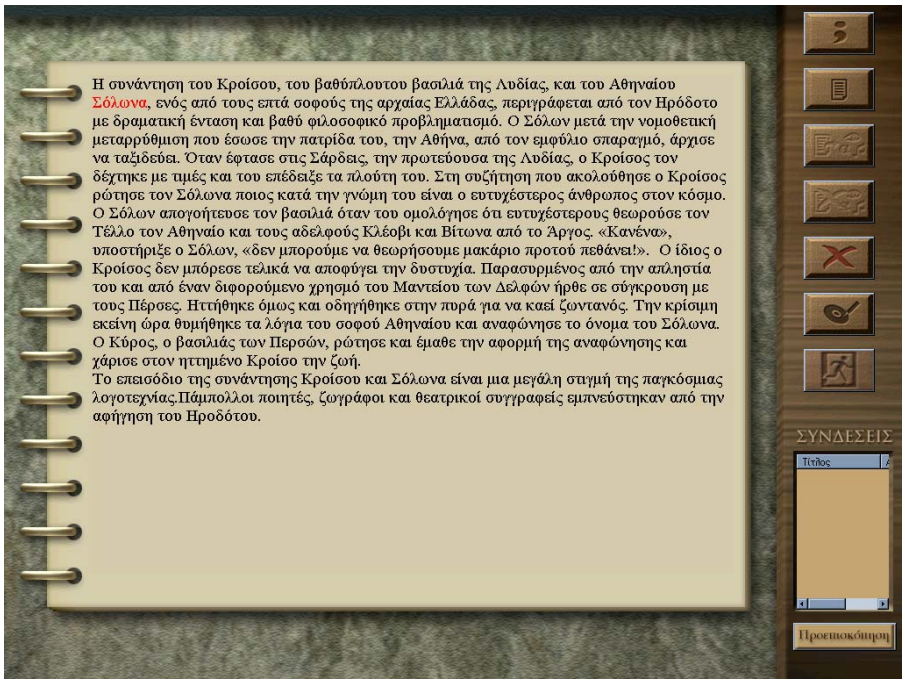

Εικόνα19: Κείμενο με διασυνδέσεις

Βασικές λειτουργίες:

- Με την ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ εμφανίζεται ένας κατάλογος που περιέχει αλφαβητικά όλα τα κείμενα. Αν επιλέξετε μία από τις Θεματικές Περιοχές (η φόρμα αναζήτησης σας παρέχει αυτή την δυνατότητα), ο κατάλογος μικραίνει σημαντικά.
- Πατάτε επάνω στον τίτλο που σας ενδιαφέρει με το ποντίκι σας και ενεργοποιείτε την ΕΠΙΛΟΓΗ. Το κείμενο που επιλέξατε εμφανίζεται στην οθόνη. Πατώντας ΑΚΥΡΩΣΗ, η φόρμα ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ κλείνει.
- Επιλέγετε το τμήμα του κειμένου (συνήθως μια λέξη ή φράση) στο οποίο θέλετε να συνδέσετε ένα αρχείο. Για να το κάνετε αυτό, φέρνετε τον κέρσορα με το ποντίκι στην αρχή της λέξης, τον πατάτε, τον κρατάτε πατημένο και σύρετε το ποντίκι μέχρι να επιλέξτε ολόκληρη την λέξη ή φράση που επιθυμείτε. Με διπλό κλικ επάνω στην λέξη, μπορείτε να την επιλέξετε. Τότε θα δείτε ενεργοποιημένο το εικονίδιο της ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗΣ. Το πατάτε και εμφανίζεται ο κατάλογος με τους τίτλους όλων των αρχείων της πολυμεσικής βιβλιοθήκης.
- Μπορείτε να επιλέξετε το είδος του αρχείου από τον κατάλογο (εικόνα, ήχος κ.ά.) και να κάνετε προεπισκόπησή του. Αφού βεβαιωθείτε ότι βρήκατε το αρχείο που επιθυμείτε, ενεργοποιείτε την ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ, διαφορετικά κάνετε ΑΚΥΡΩΣΗ της διαδικασίας. Προκειμένου για διευθύνσεις στο διαδίκτυο, επιλέγετε Σελίδες Διαδικτύου, συμπληρώνετε την διαδικτυακή διεύθυνση που επιθυμείτε και, αν χρειαστεί, πατάτε και το βέλος που βρίσκεται δεξιά της περιοχής της ηλεκτρονικής διεύθυνσης. Όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία, η λέξη ή φράση στην οποία έχει γίνει η σύνδεση είναι κόκκινη. Η διαδικασία αντιστοίχισης μπορεί να επαναληφθεί όσες φορές επιθυμείτε σε κάθε κείμενο. Δεν μπορείτε να κάνετε περισσότερες από μία συνδέσεις σε κάθε λέξη του κειμένου.
- Η διαδικασία της ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗΣ πραγματοποιείται όταν φέρετε τον κέρσορα επάνω στην λέξη ή φράση που έχει κάποια σύνδεση και ενεργοποιήσετε το αντίστοιχο εικονίδιο. Το πρόγραμμα ζητά επιβεβαίωση πριν αφαιρέσει την αντιστοίχιση. Η ΑΚΥΡΩΣΗ ΟΛΩΝ εξασφαλίζει αφαίρεση όλων των συνδέσεων ενός κειμένου. Η ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ολοκληρώνει την διαδικασία προσθήκης/αφαίρεσης συνδέσεων για ένα κείμενο.
- Με πάτημα επάνω σε μία σύνδεση (κόκκινη λέξη) φαίνεται στο κάτω δεξί μέρος της οθόνης ο τίτλος του αρχείου στο οποίο αναφέρεται και το εικονίδιο της ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ σας επιτρέπει να δείτε το αρχείο αυτό. Η διαδικασία συνδέσεων μπορεί να επαναληφθεί γα περισσότερα κείμενα.

- Η έξοδος από το πρόγραμμα γίνετε με ενεργοποίηση του εικονιδίου ΕΞΟΔΟΥ. Πριν βγείτε από το πρόγραμμα, αυτό σας υπενθυμίζει να σώσετε τις αλλαγές σας σε ένα κείμενο, σε περίπτωση που δεν έχετε κάνει κάτι τέτοιο.

4.4 Παράλληλα κείμενα

Το πρόγραμμα των ΠΑΡΑΛΛΗΛΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ σας επιτρέπει να αντιστοιχίσετε μια πρόταση ενός κειμένου (αρχαίου κειμένου) με μια πρόταση ενός δεύτερου κειμένου (νεοελληνική απόδοση). Προϋπόθεση αποτελεί να είναι και τα δύο κείμενα καταχωρισμένα στην πολυμεσική βιβλιοθήκη.

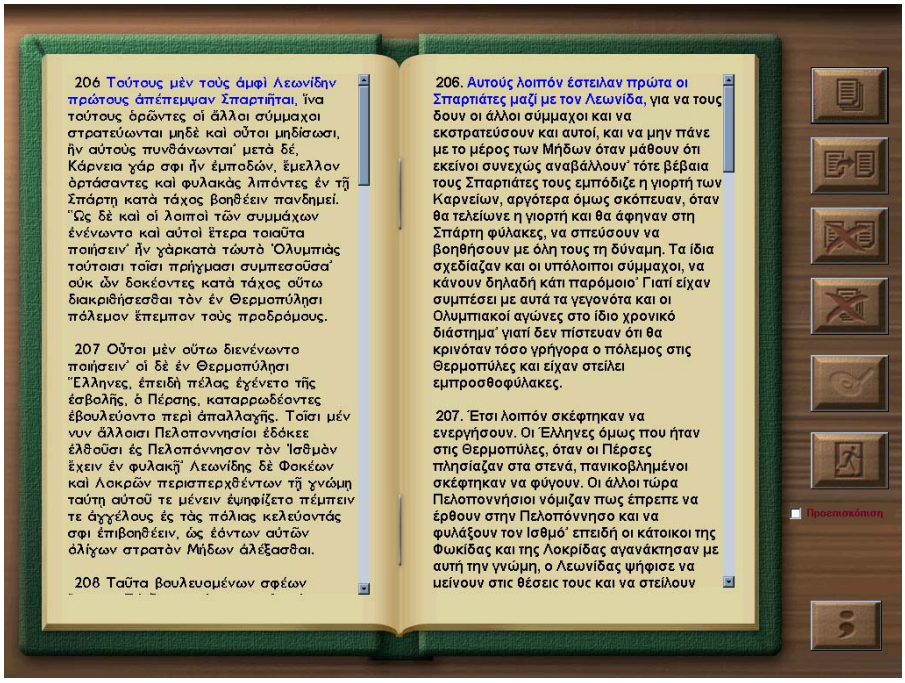

Εικόνα 20: Παράλληλα στοιχισμένα κείμενα

Βασικές λειτουργίες:

- Με την ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ εμφανίζεται ένας κατάλογος που περιέχει αλφαβητικά όλα τα κείμενα. Η διαδικασία επιλογής του κειμένου μπορεί να διευκολυνθεί αν επιλέξετε την Θεματική Περιοχή στην οποία ανήκει. Η προεπιλεγμένη Θεματική Περιοχή για το πρώτο κείμενο είναι αυτή των αρχαίων κειμένων.
- Ακολουθείτε την ίδια διαδικασία για το δεύτερο κείμενο, στο οποίο η προεπιλεγμένη Θεματική Περιοχή είναι αυτή των νεοελληνικών αποδόσεων.
- Μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής και των δύο κειμένων, το πρόγραμμα σας ζητά να συμπληρώσετε τον τίτλο της παράλληλης στοίχισης. **ΠΡΟΣΟΧΗ**: Το πρόγραμμα δεν επιτρέπει την χρήση μονών και διπλών εισαγωγικών (" '). Αμέσως η οθόνη 'γεμίζει' με τα δύο κείμενα. Μέσα από την ίδια φόρμα μπορείτε να επιλέξετε και τις ήδη υπάρχουσες παραλληλοποιήσεις κειμένων.
- Επιλέγετε το τμήμα του κειμένου (συνήθως φράση ή πρόταση) στο οποίο θέλετε να αντιστοιχίσετε τμήμα του δευτέρου κειμένου. Για να το κάνετε αυτό, φέρνετε τον κέρσορα με το ποντίκι στην αρχή της λέξης, τον πατάτε, τον κρατάτε πατημένο και σύρετε το ποντίκι μέχρι να επιλέξετε ολόκληρη την φράση ή πρόταση που επιθυμείτε. Επαναλαμβάνετε την ίδια διαδικασία για το δεύτερο κείμενο. Οι φράσεις που έχετε επιλέξει και στα δύο κείμενα έχουν κόκκινο χρώμα.
- Ενεργοποιείτε το εικονίδιο της ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗΣ και επαναλαμβάνετε την διαδικασία για όλο το κείμενο. Δεν μπορείτε να κάνετε αντιστοίχιση μιας φράσης με δύο φράσεις στο δεύτερο κείμενο. Το πρόγραμμα σας ενημερώνει για το γεγονός αυτό.

- Η διαδικασία της ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗΣ πραγματοποιείται όταν φέρετε τον κέρσορα επάνω στην φράση που έχει κάποια σύνδεση και ενεργοποιήσετε το αντίστοιχο εικονίδιο. Το πρόγραμμα ζητά επιβεβαίωση πριν αφαιρέσει την αντιστοίχιση.
- Η ΑΚΥΡΩΣΗ ΟΛΩΝ εξασφαλίζει αφαίρεση όλων των συνδέσεων ενός ζεύγους κειμένων.
- Η ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ολοκληρώνει την διαδικασία παραλληλοποίησης για ένα ζεύγος κειμένων.
- Η ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΙΣΗ επιτρέπει να δείτε όλες τις αντιστοιχίσεις που έχουν γίνει σε ένα ζεύγος κειμένων.
- Σε περίπτωση που το κείμενο είναι μεγαλύτερο από την οθόνη, τα βελάκια στο δεξί μέρος σας επιτρέπουν να προχωρήσετε το κείμενο προς τα κάτω.
- Η έξοδος από το πρόγραμμα γίνεται με την ενεργοποίηση του εικονιδίου ΕΞΟΔΟΥ.